

A BÁNYA

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 Egész évre . . . 12 K. | Félévre . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Felelős szerkesztő:
Dr. BISCHITZ BÉLA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP
 Szerkesztőség és Kiadóhivatal
 Budapest, IV., (Belváros) Molnár-u. 33.
 TELEFON 108-00.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

A Magyar Általános.

19-ik közgyűlését tartotta csütörtökön a Magyar Általános Kőszénbánya R.-T. Semmit sem emelünk ki külön ez alkalomból, mert a társulat saját jelentése legékebben szóló biztossága annak, hogy a hazai közgazdasági életben mily előkelő szerepe van e vállalatnak.

A közgyűlésen gróf Teleki Géza elnökölt. Jelen volt 52455 részvény képviselőjében 27 részvényes. Az igazgatóság évi jelentését Szende Lajos vezérigazgató terjesztette elő.

Az igazgatóság a jelentés élén mély kegyelettel és elismeréssel adózik az elnökség tavaly elhunyt kiváló tagja Löw Tivadar dr. nemes emlékezetének. Az elhunyt több mint egy évtizeden keresztül példászerű buzgósággal vett részt a vállalat vezetésében, rendkívüli képességeivel, széleskörű tudásával és lelkiének egész melegeivel szolgálta az intézet ügyét és el nem évülő érdemeit szerzett a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat felvirágoztatása körül. Feledhetlen emlékezetét a közgyűlés jegyzőkönyvében első helyen javasolják megörökíteni. Kegyelettel emlékeznek meg továbbá felügyelő bizottságuk érdemes elnökéről, galgóci Schöber Albertől, ki a múlt év tavaszán hunyt el. Évek során át beható alaposan működött tisztjében és intézetüknek őszinte, jóakaró barátja volt. Emlékét hiven őrzék.

A múlt évben kifejtett üzleti tevékenységükről számot adva, meglepéssel jelentik, hogy vállalatuk a fejlődés útján ismét kielégítő mérvben haladt és az elért kedvezőbb eredményt Tatabánya kiváló termelő-képességének és elsőrendű termékei mind nagyobb elterjedésének és kedveltségének köszönhetik. A bő termés, a megállapodott politikai viszonyok és végül a pénzügyi téren mutatkozó javulás kedvező hatással voltak az ipari életre és a szénfogyasztásban némi föllendülés volt észlelhető. Az osztrák vasutakon életbe lépett jelentékeny fuvardíjemelések gátolón hatottak ausztriai kivitelükre, igyekeztek tehát ennek pótlásul termékeikkel a belföldön nagyobb tért foglalni. Ezen igyekezetük bevált, a tatabányai szénrel elhatoltak újabb, távolabb eső területekre és egész termelésüket nehézség nélkül, megfelelő áron értékesítették. A társulat a múlt évben 20.168,828 q. szenet szállított, mintegy 358,000 q.-val többet az előző évinél. A többletet Tatabánya termelte.

A tatabányai főtelep berubázási munkálataira vonatkozólag a múlt évben jelezték, hogy az előző évek tetemes befektetései után e téren némileg mérsékeltbben haladhatnak, miután meglevő nagyarányú berendezéseikkel a jelentkező keresletet immár teljes mértékben ki tudják elégíteni. Befektetési munkálataik tulnyomóan az új, IX. számú akna felszerelésére vonatkoztak, ezen lejtős aknát teljesen lemélyítvén, ellátták aknatoronnyal, légaknával, iszaptömedékelési, vízemelési, szellőző és szállító berendezésekkel, sodronypályával és minden szükséges felszereléssel és teljes üzembé helyezték. Építettek az új telepen rendelő épületet, üzemvezetői, főaknász, orvosi lakásokat, lakóházakat tiszték és tanítók részére, óvodát, munkásfürdőt, pékműhelyt gőzkemencével és minden szükséges melléképülettel. A gépréselési, iszaptömedékelési és bányavasuti berendezéseiket több aknában kibővítették, csilleparkjukat és feltárási felszereléseiket kiegészítették. A múlt évben jelzett új, modern berendezésű, nagyobb arányú kórházépületet 3 melléképülettel felépítették, központi mentőállomásukat kibővítették, fertőtlenítő épületet emeltek, továbbá különféle üzemi és műhelyi épületeket létesítettek és berendeztek. A közel jövőben egy új, X. számú akna lemélyítését tervezik, ennek megkezdését azonban a keresleti viszonyok alakulásától teszik függővé. Tervezték továbbá a nagyszámú munkásakósiállású vallási érdeklődésű ápolására egy megfelelő arányú róm. kath. templom építését. Alapos tanulmányok révén bizonyosságot szerezvén arról, hogy felsőgallai mészkövük, valamint az ott nagymennyiségben megállapított márga, kitűnő minőségű cement gyártására igen alkalmasak, elhatározták egy nagyszabású cementgyár építését. A gyárat évi 24.000 waggon cement gyártására tervezik és egyelőre évi 12.000 waggon gyártására rendezik be. Az építést ez év tavaszán megkezdik. Esztergomi bányászati vállalatok visszacsúszóan, miután az ottani szénlevegőben állandóan elemi akadályokkal küzdenek. Ennek dacára a dorogi Ágnes-aknát tovább mélyítették és feltárták, a tokodi akna iszap tömedékelési berendezését kibővítették. Állandó törekvésük, hogy ezen bányászati mostoha viszonyait orvosolják. Borsodmegyei bányáikat és pedig a királdi, sajószentpéteri és disznós horváthi bányaműveket múlt év augusztus 1-én a Sajó völgyében másfél évtized óta dolgozó Kazinci Kőszénbánya Részvénytársasággal külön társasággá egyesítették „Borsodi Kőszénbányák Részvénytársasága” cég alatt 4.287,600.— korona alaptőkével. Bizást remélik, hogy ebben az új alakulatban a borsodi bányák eredményesebben fognak dolgozni. Felsőgallai mésztörmelések jelentékenyen emelkedett: 8880 waggon meszet termeltek az előző évi 7167 waggonnal szemben. Brikettgyártásuk az enyhe tél következtében csekély emelkedést mutat 5817 waggon briket.

„Palace Szálloda“ Budapest, VIII., Rákóczi-ut 43.

A szálloda éttermében esténként kolozsvéri Pongrácz Lajos hangversenyez. Elsőrendű magyar és francia konyha. Elsőrendű borok.

UNTERREINER JÁNOS volt alsótátrafüredi vendéglős — vezetése mellett.

tet szállítottak el az előző évi 5643 waggonnal szemben. A Nyugatmagyarországi Kőszénbánya Részvénytársaság sikeresen folytatta feltárási műveleteit, rendes üzemét azonban csak vasútja kiépülése után fogja megkezdhetni.

Tisztviselők nyugdíjalapjának Rudolf-rakparti épülete ez év őszére elkészül és november 1-ére hivatalos helyiségeket áthelyezik ezen épületbe.

A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a jelentést és jóváhagyta az évi zárszám adást, mely szerint az 1910. évi 5.806,355.24 K bruttó-nyereségből 1.700,000 K értékcsökkenési tartalékra, 550,000 K az általános tartalékalapra, 30,000 K külön adományul a tisztviselők nyugdíjalapjára, 60,000 K a bányatárspénztárak részére, 100,000 K munkásjóléti tartalékalapra, 385,889.72 K az igazgatóság és a tisztviselők alapszabályszerű jutalékára és 2.400,000 K a részvénytőke 15 százalékos osztalékára fordítottassék, míg a fennmaradó 580,465.52 K további leírásokra használtassék, végül a múlt évről áthozott 897,687.86 K változatlanul új számlára vitessék át. Ezek után a közgyűlés egyhangulag megadta a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak és elhatározta, hogy az osztalék szelvényt a szokásos helyeken f. évi május 1-től kezdődőleg 30 koronával fogják beváltani. Az alapszabályok adminisztratív természetű módosítása után megejtették a választások és az igazgatóságba újból beválasztottak: gróf Teleki Géza, Chenevière Edmond és Ranzinger Vince, új tagul Simon Izidor kir. tanácsos. A felügyelő-bizottságba beválasztották Ferrarisi Szabó Arthurt. A közgyűlést követő igazgatósági ülésben elnökké gróf Teleki Géza, alelnökké Bisteghi Rudolf választott meg.

Eljárás petroleumtermékek előállítására.

Jelen találmány új kőolajtermékeknek nyers kőolajból, világító kőolajból és hasonlókból való előállítására vonatkozik. Míg eddig új termékeknek kőolajból vagy nyersolajból való előállítása azon alapult, hogy bizonyos forrponu termékeket választottak külön, addig jelen találmány szerint megállapított, hogy a kőolaj oly termékeket is tartalmaz, forrponja, melyek bár 100°-nál magasabb, 100°-os vízgőzzel mégis destillálhatók. Az így kapott termékek, ha vagy belőlük, vagy pedig az e célra fölhasznált nyerstermékekből a vízgőzzel való kezelés előtt a 150°-on alul forró alkatrészek különválasztattak, terpentinolajnak igen értékes pótanyagát szolgáltatják. A visszamaradó anyag alkalmas kenési célokra, valamint emulsiót létesítő anyagnak fűrőkenőszerek és hasonlókhöz.

Az eljárás a következő: pl. világító kőolaj kazánban telített vízgőzzel kezeltek és pedig vagy friss kazángőznek bevezetése által, vagy pedig a gőzgépeknek fáradt gőzét is fölhasználhatjuk, előmelegített petroleum esetén. A keletkező gőzöket a petroleum sajátos szagának eltávolítása céljából néhány szita-fülleten kiterített tőzegliszt rétegen át második kazánba vezetjük és végül vízzel hűtött kigyócsőben megsűrítjük.

Orosz világító kőolaj használatánál az összes átmenő termék terpentinolajként használható olaj, amerikai világító kőolaj alkalmazásánál a vízgőzzel átmenő termékek célszerűen két alkatrésze választottak.

A csöppfolyósodó olajnak először átmenő köny-

nyebb része víztiszta, könnyen és teljesen ellillan és mentes minden kőolajszagtól. Alkalmas a könyvnyomó és könyvnyomó iparban tisztító és kenőolajnak, továbbá szerszámok és gépek karbantartásánál az ugynevezett kémiai tisztításhoz.

A nehezebbik rész a könnyebbhez meglehetősen hasonló, azonban tartalmaz csekély mennyiségű nehezen illanó alkatrészeket és kitűnő terpentinolaj pótanyag.

A vízgőz által át nem hajtott olajmaradék gépolajnak előállítására szolgál, melynek alkalmazása mellett a csapágyak hőfokemelkedése legalább 30%-al marad alacsonyabban, mint az ismert gépolajak alkalmazása mellett. Szappannal keverve kenőcsésé dolgozható föl, mely vízzel higitva tartós emulsiót ad és ezen alakjában mint fűrőolaj, rovarirtószert, porlekötőt és tisztítószert a legáltalánosabban értékesíthető.

A turfalisztet, melyen a petroleumgőzök keresztül hatolnak, időközönként meg kell újítani; ez használata és kihasználása után igen előnyösen használható föl önállóan, mint tüzelőanyag, vagy pedig keverve trágyaanyagokkal, a kártékony rovaroknak az elűzésére. Hasonlóképen nemcsak folyékony kőolaj, hanem gözsalaku kőolaj is két részre bontható föl.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Felkérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végével lejár, hogy a laphoz csatolt befizetési lapon (portómentesen) b. előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Azon t. olvasóink, kik eddig előfizetési díjukat nem küldötték be, szintén találnak lapjukhoz csatolva-e célra befizetési lapot.

Borbély Lajos a munkáspénztárakért. A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű érdeműs műszaki v. igazgatója a Gyáriparosok Országos Szövetségének minapi ülésén indítvánnyal állott elő, hogy a munkások baleset és betegsegélyző viszonyainak országosan történt szabályozása folytán előállott bajok sürgősen orvosoltassanak. Ha valaki, akkor Borbély az, akinek bőven volt alkalma tapasztalni az 1907. XIX. t. cz. nyomán kerekedett súlyos bajokat, hogy ne mondjuk, válságokat. Igen okosan és céltudatosan akar akciót kezdeni a helyi munkáspénztárak önállóságának visszaállítása iránt és amit előterjesztett, az oly fontos és helyes, hogy a magunk részéről csak pártolni tudjuk. Szerintünk is csak a vállalati pénztárak létesítésének megkönnyítése, illetőleg a meglévő kerületi és vállalati pénztárak autonómiájának kiterjesztése a panacea a mai áldatlan viszonyok kiküszöbölésére. Igaza van Borbélynak abban is, hogy a mai erős centralizáció határozottan egyik főoka a pénztárak súlyos zavarainak. De oka az is, hogy egész bürokrata-hálózatot hoztak létre, mintha bizony ez lett volna a cél. Itt adjuk a fontos indítványt, aminek bizonyára meglesz a kívánt eredménye nem sokára a parlamentben is:

Borbély Lajos vezérigazgató a következő indítványt terjesztette be: A Magyar Gyáriparosok Országos

RUGGYANTAÁRUKAT, ASBESTÁRUKAT, SZÁRAZ és ZSIROS
TÖMÍTÉSEKET LEGMEGBIZHATÓBB MINŐSÉGEKBEN SZÁLLIT AZ:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

Szövetségének közgyűlése a magyar ipar érdekében halasztotta a munkások baleset- és betegsegélyzéséről szóló 1907. évi XIX. t.-c. reformját s ezért megbizta az igazgatóságot, hogy egy törvényjavaslat-tervezetet dolgozzon ki és terjesszen föl a kereskedelemügyi magyar királyi kormányhoz. A szövetség az 1907. évi törvénynek a legfőbb hibáját az elszórt centralizációban, a bonyolult hatáskörökben s az egyes helyi és vállalati pénztárak pénzügyi autonomiájának megfojtásában látja. A közgyűlés szükségesnek tartja, hogy a kerületi és vállalati pénztárak autonomiájának kibővítésével mindegyik pénztár önmagának takarékoskodhassék, önmaga rendelkezessék járulékszázalékainak megállapítása, igazgatásának költségei s az általa megtakarított összegek munkásjóléti felhasználása felett. A vállalati pénztárak létesítése megkönnyíttessék és azok közhasznú működése elősegíttessék. A balesetbiztosítás tekintetében a járulékok gyors és szakszerű elintézése érvényesüljön. Az igazgatási fórumok apasztandók, működési körük világosan körülírandó. A Szövetség az ezeken az alapelveken felépülő reformot sürgősnek tartja, mert a munkásbiztosítás növekvő pénzügyi és adminisztratív bonyodalmi nemcsak a munkások emberbaráti ellátásának helyes keresztülvitelét veszélyeztetik, hanem mert az ipar fejlődését is hátróztan gátolják.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Házasság. Az Országos Vaskereskedelmi R.-T. fiatal és agilis igazgatója, dr. Ehrlich Miksa, e hó 23-án kötött házasságot Besztercebányán Keme Ignác ottani tekintélyes földbirtokos, nagykereskedő és törvényhatósági bizottsági tag bájos Ida nevű leányával. Az esküvőn jelen voltak Zólyom vármegye összes notabilitásai. — Rejtő Izor, a Geszti György műszaki nagykereskedés szimpatikus cégvezető irodafőnöke, a napokban váltott jegyet Bácskertésen Hernhutter Lilike kisasszonnyal, a bács megyei bálók ünnepelt királynőjével.

Halálozás. Titt János okl. kohómérnök a „Rudai 12 apostol bányatársulat” tisztviselője f. hó 15-én élete 28-ik, házasságának 3-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 17-én délután volt, nagy részvét mellett.

A Böckh-szobor létesítése tárgyában lelkes felhívást intézett Pécs város közönségélfé a „Pécsi Napló”, mely a legtekintélyesebb vidéki lapok egyike: „Böckh ugyanis — írja — huzamos időt töltött nálunk, hogy feltárja városunk és a pécsi hegyvidék geológiai helyzetét, melyről terjedelmes könyvet is írt. Ugy a pécsi kőszénvidéknek, mint azzal kapcsolatban a pécsi vízforrásoknak alapos ismerője volt és minden ezen irányban folytatott munkának és tanulmányának alapját az ő alapvető, Pécsről szóló tudományos műve képezte. Készséggel állt később is a város közönségének rendelkezésére, amikor a pécsi vízellátás fontos kérdéseiben tanácsért hozzá fordultunk. Ha Böckh Jánosnak a magyar geológusok és bányászok szobrot

emelnek, Pécs szab. kir. város közönsége ismerni fogja kötelességét.” A felhívásnak — mi is hisszük — meglesz az eredménye, mert Pécs városa csak önmagát becsüli meg, ha annak az embernek emlékét méltóképp megörökíteni igyekszik, mely neki felfedezte azokat a természeti kincseket, melyek Pécs mai ipari fejlődésének alapját teszik.

Ismét aranylopás. Csak 15. számunkban adtunk hírt az utolsó ily esetről, most a „Zaránd” nyomán ismét megemlékszünk egyről. „A Rudai 12 apostol bányaművében az elmúlt csütörtökön — írja nevezett lap — ismét sikerült egy aranycsempészt még, pedig egy bányafelőr személyében tetten érni, ki több munkással szövetkezve, aranyércel telt zsákokat eltüntetett és helyébe értéktelen közzettel telt zsákokat szolgáltatott be. Az üzemvezető, ki a lepecsételt zsákokat kiürítette, azonnal észrevette a lopást és megállapította, hogy a zsákon hamisított pecsét van. Ennek alapján az illető felőrt kérdőre vonta, ki a csendőrség előtt beismerte tettét és cinkostársait is megnevezte.”

Ezek az unos-untalan megisméltendő tolvajlások, melyeknek eddig sehogyse tudták elejét venni, végre eredményt szülnék. A kellő védekezés, illetőleg az óvintézkedések megtétele végett az aranybányatulajdonosok, köztük a kincstári bányák, közösen akarnak eljárni. Ebből a célból a „Rudai 12 apostol” bányamű igazgatójának, Buchnecker Lénártnak indítványára, ki elsőnek vette fel a harcot a tolvajlások megállítására, a nyár elején országos ankétet fognak tartani a bányatulajdonosok Budapesten. Az ankétén megbeszélnek azokat a módokat, amelyekkel a lopások ellen védekezni akarnak és e tekintetben egységes eljárást fognak proponálni.

Bányaművek fejlődése. A S al g ó t a r j á n i K ő s z é n b á n y a r.-t. Petrozsényban, 2 drb turbógenerátort a 1250 HP állított fel. — A D i ó s g y ő r i á l l a m i v a s m ű v e k, Reverzálható hengermű-meghajtás egyenáramu motorral. És pedig: egy Ilgner rendszerű átalakító gépcsoport, mely áll 2 drb 1800 HP motorból, 2 drb 1000 volt és 10.000 ampéres dynamóból és 2 drb 75 tonna súlyú lendítőkerékből, Siemens-Schuckert-féle szabadalmazott flexibilis kapcsoló tárcsákkal. Egy drb 80 fordulatú, 150 fordulatig szabályozható 12.000 HP maximális munkabírású egyenáramu 1000 volt feszültségű motor, a hengercsoport meghajtására. Egy lemezolló és egy tartóolló meghajtásra egy-egy 180 HP forgóáramu motorral stb. — A V r d n i k i á l l a m i s z é n b á n y a, Ilgner rendszerű szállítóberendezésnél 180 HP gyarapodik. — A b r u d b á n y a á r a m á t a C u r a R o s i a n l e v ő k i n c s t á r i b á n y a m ű v e k k ö z p o n t i t e l e p e s z o l g á l t a t j a ; 2500/120 volt forgóáram, 3 drb transzformátor 40 KVA összteljesítménnyel. — A b r u d f a l v a, csatlakozás a Gura—Rosia—abrudbánya távvezetékhez, helyi hálózat 1 drb összesen 5 KVA transzformátorral. — P e t r o z s é n y, feltranszformáló állomás 3000—5000 volt, 2 drb összesen 170 KVA transzformátorral és távvezeték Vulkán községbe. Helyi hálózat Vulkán községben 3 drb összesen 55 KVA transzformátorral.

SZIVATTYUKAT és MÉRLEGEKET

GARVENSWERKE

WIEN, II., HANDELSQUAI 130.

(B. 96/413/46)

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

gyárt mint különleges-
séget és legnagyobb rak-
tárt tart épület- és dia-
phragma-szivattyukban

Új földgázforrások. Egbe nyitramegyei község határában földgáz nyomaira bukkantak. Az érdekelt-ségi körben mozgalom indult meg a forrás értékének megállapítására. A község előljárósága egy szakbizottság kiküldését sürgeti a kormánytól, amelynek feladata lesz a földgáz erejét és felhasználhatóságát megállapítani. — Marostordamegye Póka községében Gede Péter telkén a földből gáz bugyog fel, időváltás közeledtével kutjában a víz fő, zavarodik, ilyenkor nem lehet inni. Ugylátszik, itt is a föld mélyében levő nagymennyiségű földgáznak feltörése van. Az illető tulajdonos a szükséges lépéseket megteszi, hogy ott is furatás történjék.

A romániai tanulmányút. Annak idején első voltunk, akik hírt adtunk a dr. Lóczy Lajos vezetésével kiküldött bizottságról, mely Románia petroleum-előjövételét volt tanulmány tárgyává teendő. Főszerkesztőnk egy levélből értesül most, hogy a bizottság Campina, Bustenari, Banai, Tinea települési viszonyait tanulmányozta és ezek szakasztott olyanok, mint az erdélyi medence át-dőfött redőinek települése.

Hivatalos órák Zalatnán. A zalatnai magy. kir. bányakapitányság közhírré teszi, hogy 1911. évi május hó 1-től kezdve hivatalos óráit köznapokon délelőtt 8 órától délután 2 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 11 óráig tartja meg.

A „Zenica“ vasipari részvénytársaság 11. rendes közgyűlését május 3-án délután fél 5 órakor tartják meg a Niederösterreichische Escompte Gesellschaft üléstermében Bécsben, I., Freitung 8. szám alatt.

A petrozsényi vízvezeték egy részletére tartott versenytárgyalás iránt élénk érdeklődés mutatkozott. Nyolc pályázó adta be ajánlatát s legelőnyösebb ajánlatot tette öntött vascsövek szállítására 27.464 K 95 fillér és szerelvények szállítására 5783 K 20 fillér, Ulrich B. J. budapesti vállalkozó; csőfektetés s szerelvények szerelésére 15933 K, Mészáros L. Kornél budapesti vállalkozó.

Gyárosok Kissármáson. A legilletékesebb tényezőkül mi a hazai gyárosokat tartjuk a kissármási gáz tekintetében. Ők azok, akiktől függ a gáz produktív kihasználása. Örülünk tehát, mikor halljuk, hogy kirándulnak a magyar gyárosok Sármásra. Dr. Hegedüs Lóránt ügyvezető-igazgató jelentette be a gyáriparosok orsz. szövetségében, hogy a szövetség marosvásárhelyi fiókja meghívta a szövetséget a kissármási földgázforrások megtekintésére. A meghívásra május 9-én egy szakértőkből álló társaság lemegy Marosvásárhelyre s onnan ellátogat Kissármásra. Kéri a szövetség tagjait, hogy az utra minél számosabban jelentkezzenek. Bürger Albert, a marosvásárhelyi szövetség elnöke, kéri a szövetség tagjait, hogy a kiránduláson, amelyre a marosvásárhelyi fiók a kirándulókat szívesen várja, minél nagyobb számban vegyenek részt.

A Magyar Fém- és Kohóművek. A Magyar Fém- és Kohóművek r.-t., mely mint ismeretes, a Hitelbank, a Kereskedelmi Bank és Weisz Manfréd közös alapítása, hír szerint, nemsokára megkezdí működését. A vál-

latat üzembehelyezése érdekében serényen folynak az előkészítés munkái. A technikai vezetőségbe, egyik vezető állásra, Singer Károly, a Ganz-gyár titkára van kizemelve.

Földgáz Szegeden. Az alföldi metropolis is érdeklődik a földgáz iránt. Mint onnan írják, K. Fehér János dicsőszentmártoni lakos ajánlatot tett Szeged városának, hogy hajlandó a birtokán levő földgázat mely most furás nélkül óránként 10—12 ezer köbmétert szolgáltat, a városba bevezettetni. Az ajánlat szerint 400 kilométernyi vezetékkel kellene építeni, melynek kilométere 36,000 koronába kerülne. Ehhez tehát 12—14 millió korona kell. Az így nyert földgáz köbmétere 10 fillérbe kerülne, de csak addig, míg a kölcsön nem amortizálódna. Azonutal a földgáz köbmétere csak 5 fillér volna. A földgáz-vezeték érintené még Arad, Temesvár városokat is és tizenhat községet. Az ajánlattal a városi tanács a legközelebb foglalkozik.

Az Apcvidéki kőbánya r.-t.-ban — mint értesülünk résztvesznek: Kállay Zoltán dr. főispán elnök Eger Szent Ivány Farkas cs. és kir. kamarás Apc alelnök, gróf Keglevich Gyula főrendiházi tag, Pta. Sashalom, báró Radvánszky Albert főrendiházi tag Budapest, Kaudere Siegfried cukorgyári vezérigazgató Hatvan, losonci Farkas Kálmán kir. táblabíró Eger, Zalesky Imre főszolgabíró Hatvan, Löfkovics Arthur Debrecen, Weisz Jónás Heves, Kelen Jenő bankigazgató Debrecen, Sebők József magánzó Budapest, Klein Móric, dr. Nyiri Ernő ügyvéd Debrecen, Bán Ernő kőbányatulajdonos Heves igazgatósági tagok. — Felügyelő-bizottság: Sternberg Albert cukorgyári igazgató Hatvan, Nyiri Géza Debrecen, Pavlovics Károly Debrecen, Blumenthal Sándor bankigazgató Heves, Márky Géza főjegyző Poroszló, Hegedüs János Máv. mérnök Debrecen, Barokk Sándor Eger. Tisztviselők: Bán Ernő igazgató, Vrabec András központi bányakezelő, Ambrus Aladár könyvvezető-titkár, Schvarc Márton pénztárnok.

Egy gyanubavett bányaváros. Dobsinán mult év augusztus 4-ikén árlejtés volt egy gőzfűrés feláhitása ügyében. Az árlejtésen megjelent Kertész Miklós, a Nicholson gépgyár r. t. mérnöke, Budapestről s olyan megjegyzést tett, hogy ő már előre tudja, miszerint a megrendelést a Brunn Königsfeldi gépgyár kapja meg s ha már a város „panamázik“, legalább olyan feltűnően ne csinálja! Dobsina város ezen sértő megjegyzés- és kijelentésért Kertész Miklós ellen rágalmazás címén feljelentést adott be s f. hó 19-én az ottani törvényszéknél volt ez ügyben a tárgyalás. A bíróság megállapította a rágalmazás fenforgását s a mérnököt ebben bűnösnek mondta ki, de tekintettel arra, hogy a belügyminiszterium is megállapította az árlejtésnél történt némi szabálytalanságot, melyből kifolyólag ott nyomban használta a vádlott az inkriminált kifejezéseket s a 92. §. figyelembe-vételével csak 50 korona fő és 10 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Eredeti FREDIT CSAPÁGYFÉMEKET minden célnak

megfelelő minőségekben gyárt kizárólag az:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA

Állami támogatás munkáslakóházak építésére. Kétségtelen, hogy annyi munkáslakóházat, mint a hazai iparvállalatok, legfőleg az állam építet, mely ezen tényében nagyszabású szociális akciót csinál, amikor csinál. De az állam ezt ritkán cselekszi — mint pl. Wekerle volt az első, aki merész elhatározással az ő hatalmas koncepciójához méltó óriási építkezéseknek vetette meg az alapját és dicsőretére válik, hogy szegényes viszonyaink közt arra az alapot is előteremtette. De hát ez az állam. Magános azonban, ha munkáslakásokat épít, kivétel nélkül nyerekedő szempontból teszi, csak az iparvállalatok azok az államon kívül, amelyeket tisztán humanitárius és szociális szempontok bírnak a nagy áldozatokkal járó építkezések fogantatására. Főképp pedig a bánya- és kohóvállalatok azok, melyek egész falvakat létesítenek sokszor őserdők között. Annál különösebb, hogy ebbeli altruisztikus törekvésükben nem leltek támogatásra az állam részéről. Ezt vélték a magyar gyáriparosok, kiknek minapi nagygyűlésén Fodor Ferencz főtitkár előterjesztette a gyáriparos szövetség szegedi és aradi fiókjának egyezett indítványait, hogy:

Mondja ki a közgyűlés, hogy ipari munkásházak létesítését a munkáslakóházi és az ezzel összefüggő gazdasági és szociális bajok megszüntetése érdekében sürgősen szükségesnek tartja s e célból 1. a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége behatóan indokolt fölterjesztésben forduljon a magyar királyi kormányhoz az iránt, hogy amennyiben városok, községek egyesületek, egyesek, illetve egyes iparvállalatok ipari munkások részére a nyereszkesedés teljes kizárásával munkásházakat építenek, biztosítsák ezeknek az állam támogatása legalább oly mértékben, mint ezt az 1907. évi XLVI. t.-c. a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról a mezőgazdasági munkásházaknak biztosítja; 2. tekintettel arra a körülményre, hogy városaink túlnyomó nagy része egyéb sürgős feladatok által (vizvezeték, burkolás, csatornázás, világítás stb.) nagy mértékben igénybe lévén véve, az ipari munkásság állandó letelepedésére elegendő munkásházak építésére a közel jövőben nem vállalkozhatik, a szövetség szükségesnek tartja, hogy a közhasznú egyesületek és egyes vállalatok által a spekuláció kizárásával létesített ipari munkásházak építése oly módon is előmozdítható volna, hogy a városok köteleztessenek ily munkásházatelepek részére szükséges telkeknek ingyenes átengedésére, annál is inkább, mert az áldozatot, amelyet ezzel városaink az ipari munkásság érdekében hoznak, messze felülmúlja az a nyereség, amelyet az ipar fejlődésének biztosítása a városokra nézve jelent.

Wimmer Fülöp, Fischer Zsigmond és Wottitz Gusztáv hozzászólása után a közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Vajdahunyad fejlődése. A városi vilanytelepet e hó 14-én vették át a Ganz-cégtől Vajdahunyadon. Ez alkalommal többféle kísérletet tettek mindkét Diesel-féle motorral, minek eredménye teljesen kielégítő volt. — A vajdahunyadi „Agricola” pénzügyintézet malmot, gyapjufésülőt s más ipari vállala-

tot akar létesíteni a városban. Nagyon helyeseljük e vidéki pénzügyintézet iparfejlesztő ténykedését, ami igen helyes példaadás. — Ugyanezen alkalommal arról is értesít bennünket ottani levelezőnk, hogy Vajdahunyadon téglagyár is van alakulóban.

Autobuszok bányavidékeken. Karánsebesen 20.000 K alaptőkével (400 drb 20 k n. é. részvény) új részvénytársaság van alakulóban, amely három villamos-erejű automobil-omnibuszt akar beszerezni, a város fő utvonalaiban a közúti forgalom lebonyolítására. — Déváról jelentik nekünk: Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter értesítette az államépítészeti hivatalt, hogy 1912-ben Déva-Brád-Abrudbánya vonalon személy- és postaszállító automobiljáratot létesít. A leirat nagy örömet keltett megyeszerte, mert Brád a megye központjából eddig csak kocsival volt megközelíthető. Az állami kezelésben levő automobiljárat létesítése kulturális és közgazdasági szempontból ki számíthatatlan fontossággal bír egész Hunyadmegyére, de magára Déva városára is.

Sarkutazó bányász. Mesébe illő hirt olvasunk a hivatalos lapban. E szerint Ernst Shakleton hadnagynak, a híres angol délsarki utazónak, nincs jobb dolga, mint felcsapni magyar aranybányásznak. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis a m. kir. pénzügyminiszter hozzájárulásával, az 1907. évi III. törvénycikkben meghatározott állami kedvezményeket Ernst Shakleton londoni lakos Nagybánya környékén létesítendő aranybánya-vállalatainak ércelőkészítő és földolgozó üzemágai részére az üzembehelyezés napjától számítandó tizenöt évre előzetesen biztosította. Vajjon?

Nagy tűz Aninoszán. Szerdán, f. hó 19-én este 9 órakor a salgótarjáni kőszénbánya-társulat aninoszai telepének gőzkürtje tüzet jelzett. Tudósítónk jelenti, hogy a vészhirre a petrozsényi önkéntes tűzoltók két fecskendővel s egyéb felszereléssel kocsikon a helyszínre kivonultak. A víz közel volt és a leginkább veszélyeztetett központi nagystálló s melléképületei, az orvosi lak és iroda megmentéséhez láttak. Midőn a tűz tovább terjedését megakadályozták, reggelig a kigyuladt szénát és szalmát oltották. A tűz minden valószínűség szerint akként keletkezett, hogy az orvosi lakás száritása végett a kemencékben tüzeltek s a magas kéményen szikra szállhatott ki s a közelben falhalmozott préselt széna és szalma tüzet fogott. Az elégett szénán s szalmán kívül a bányatársulatnak nagyobb mennyiségű — mintegy 20.000 korona értékű bányakészlete s egyéb szerelvénye égett el. Természetesen az összes kár biztosítás útján megtérül. A közeli hegyoldalon egy aninoszai földmivesnek kalangyákba rakott pár ezer korona értékű szénája is elégett, ami biztosítva nem volt.

A Banovina bányáipar részvénytársaság április hó 26-án délelőtt 10 órakor saját helyiségeiben (Zágráb, Jelacic-utca 6.) tartotta II. rendes közgyűlését.

**Festékek
és
lakkok**

(B. 2189420/52. II)

megbízható, szolid és olcsó beszerzési forrása

Krayer E. és Társa Budapest

festők-, kence- és lakkgyára * os. és kir. udvari szállítók.

Főraktár és iroda:

V. Váczi-ut 34.

„Krayer festékudvar”.

Ó. cs. és kir. Fensége, József főherceg udv. szállítója. A m. királyi államvasutak, állami gép- és vasgyárak, az összes waggongyárak, Budapest főváros szállítói.

A Budapesti fémöntő és rézhámormű részvénytársaság I. évi rendes közgyűlését május hó 4-én délelőtt 10 órakor irodai helyiségeiben Budapesten, VI., Jász-utca 33. sz. a. tartja meg. A társaság mérlegszámlája az első év végén, vagyis december 31-én következő volt; Vagyon: Pénztárkészlet K 1135.—. Gyári épület K 89578.75. Gyári berendezés K 7151.14. Gépek K 29448.24. Műszerek K 1690.54. Minták K 777.81. Fém és készáru-készlet K 10356.37. Adósok K 40728.62. Óvadék K 100.—. Irodaberendezés K 1951.20. Alakulási költség K 7034.92. Veszteség K 8214.25. Összesen K 198166.84. Teher: Részvenytőke 100000— Hitelezők K 63699.61. Törlesztéses kölcsön K 28741.06. Értécsökkenési alap K 5726.17. Összesen K 198166.84. Nyereség- és veszteségszámla: Alakulási költség K 1758.73. Üzleti költség K 22797.38. Kamatok K 4575.94. Betegsegélyző pénztár K 186.79. Adó K 844.14. Biztosítási díjak K 44.66. Gyári épület karbantartása K 119.80. Értécsökkenési leírások K 5726.17. Összesen K 36053.61. Követel: Áruszámla K 28839.36. Veszteség K 8214.25. Összesen K 36053.61.

A Magyar acélárugyár részvénytársaság (VI., Váci-ut 95.) május 12-én délután 4 órakor tartja a szokott tárgysorozattal tizenötödik rendes közgyűlését.

Uj műszaki óg. Hanák Miksa, a Hasenörl Ede fővárosi cég eddigi agilis cégvezetője, Budapesten, V., Nádor-utca 50. alatt új műszaki kereskedést létesített, mely főleg csatornázási cikkek, fűrdőszoba-berendezések, hegesztett vashordók, hegesztett vékonyfalú kovácsolt vascsövek forgalombahozatalával foglalkozni.

KÜLFÖLDI HIREK.

A bányák elektromos berendezéseinek szabványosítása. A washingtoni Bureau of Standard körlevelet adott ki, amelyben a bányászati elektromos berendezések szabványosítását tárgyalja. A kezdeményezés a Denverben megtartott amerikai bányászati kongresszusból indult ki, ahol állandó bizottságot alkottak és az állami intézetet (a Bureau of Standard) is felhívták az együttes munkára. Az elektromosságnak a bányában való alkalmazásánál mi mindenre kell vigyázni, mutatja az egyik, különben intelligens bányatulajdonos nyilatkozata, aki az elektromosság alkalmazását „keménynek találta az öszvérek fogaira”. Valószínűleg valamelyik öszvére kapott elektromos ütést s elesés közben törte ki a fogát. A balesetek szempontjából a bányák különös figyelmet igényelnek a szerelést illetőleg. Már alacsony feszültségű vezeték is a gőzös, nedves, meleg levegőben erős ütést ad, amely nemcsak az öszvérekre lehet veszedelmes. A Bureau of Standard javaslata szerint hozzáértő, gyakorlati felügyelőket, szóval elektrotechnikusokat kell alkalmazni a nagyobb bányüzemekben. A javaslat közli az egyes államok szabályzatait is; legterjedelmesebb Anglia szabályzata, legrövidebb Kansas államé (2 sor 31 szóval).

Magyarország elektrotechnikai törvénye még Kansas államénál is rövidebb s így elég munka vár még ránk ezen a téren. A Bureau of Standard, Washington D. C. tudomásunk szerint ingyen küldi meg kiadványait az érdeklődőknek.

A duxi Kohlenverein Dresdenben tartott közgyűlésén a köszénpiac helyzetét általában a l ő n y ő s n e k itélték, melyet csak egy esetleges közép-németországi sztrájk befolyásolhatna károsan. Őszre a n é m e t brikettgyárosok n a g y üzleteket kötöttek.

A rézárak mérséklése. Bécsből jelentik, hogy az Osztrák Hitelintézet sárgaréz-osztálya a réz árát 100 kilogrammonként 5 koronával mérsékelte. Az ármérséklés a nyersrészanyag árhanyatlásával függ össze.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. G. Szászváros. Legyen nyugodt, intézkedünk. Nem lesz semmi bántódásuk.

R-bg: M-y. Dész. Erre nem lehet addig felelnünk, míg nem tudjuk, mi tekintetben használtatik. Nem lehet kategorikusan kimondani, hogy ez vagy az a szer vált be legjobban. Mert egészen más az, ha kőbányáról, egészen más, ha szén- és más, ha fémbányáról van szó. A szénbányánál még az is tekintetbe jön, barna, vagy fekete szénbánya-e, nagy-e a gázképződés, úgy elvéve, esetleg sohase lépnek fel methángázok. Mert ha erős, akkor nem szabad robbantani. Érdeklík-e a rendes, vagy a biztonsági robbantó anyagok? Azután nem tudjuk, a brizáns anyagok érdeklik-e Önt? A repesztő-képesség és robbantó-erő fontos-e az Ön szemében? Szóval precízebb kérdést méltóztatnék intézni hozzánk.

Másik kérdésére legközelebb.

Hétfő. Özd. Ily nagy vastartalmu salak ritkán fordul elő, mert a kemencének igen nagy veszteséggel kellene dolgoznia. Hogy mennyi az értéke, az attól függ, mily mennyiségben van jelen és hogy a cég (előállító) maga is hasznosíthatja-e. Az ár ezért igen különböző, 2 K-tól 2.40-ig terjedhet mmkint. A szállítás költség megállapításához ismeri a szállítás távolságát.

Kohómérnök. 1. Az iparossegéd elbocsátási bizonyítványába a segéd erkölcsi magaviseletére vonatkozó megjegyzések csak úgy vehetők fel, ha ezt maga a segéd kívánja. **2.** A tanoncszerződés nem a próbaidő leteltével, hanem a tanonc felvétele alkalmából kötendő. (42.783/1891. K. M. rend.)

I. M. Banavina. Szívesen válaszolunk s ami annál könnyebb nekünk, mert egy jó hetilap, a „Közlekedés és Közgazdaság”-ból kivethettük. Tehát Európa leghosszabb alagutjai: A Lötchberg alagutnak folyó évi március hó 31-én történt megnyitásával ötre emelkedett azoknak az európai alagutaknak a száma, amelyeknek hossza tíz kilométeren felül van. Ezek közül a legkisebb az Arlberg alagut (10.240 kilométer), utána következik a Mont-Cenis alagut (12.849 kilométer). Utána a Gott-hard alagut (14.898 kilométer) és végül a Simplon alagut mint legnagyobb (19.803 kilométer). A többi európai alagut mind tíz kilométeren aluli hosszúságu.

**TURUL A LEGMEGBIZHATÓBB TÖMÍTŐLEMEZ
LEGMAGASABB NYOMÁSHOZ. KIZÁRÓLAGOS RAKTÁR:**

**ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.**

Szent-Lukács-fürdő, téli és nyárigyógyhely, Budán
csusz, köszvény, ideg- és bőrbajok ellen. Iszap-fürdők, iszapborogatások, kő- és kádfürdők, külön férfi- és női vizgyógyintézet, gőzfürdők és gyógyvizuszodák. Szállodák, gondos penzió. KRISTÁLY forrásásványviz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás.
BK 677.501.52

Egy külföldi szénbánya üzemvezetője, 27 éves, nőtlen, bányaiskolát végzett, beszél három nyelvet, vastag és vékonytelepek feltárásában és fejtésében, valamint az ércbányászatban jártas, jó felmérő, rajzoló és adminisztrátor — állását bel- vagy külföldre változtatni óhajtja. Keres üzemben levő kisebb, vagy kezdő vállalatoknál üzemvezetői, nagyobb vállalatoknál bányamérői állást. Szives ajánlatok „Törekvő 27” jelige alatt a kiadóba kéretnek.
(B. 9594, 569/17)

Erélyes bányafelőr

aki bányaiskolai végzettséget és gyakorlatot tud kimutatni, különösen bányaiüzemi és bányamérői teendőkben jártassággal bír, magyar, német és esetleg szláv nyelven beszél és ír, azonnali belépésre kerestetik. Az alkalmazás állandó. Ajánlatok és bizonyítványmásolatok, igények megjelölésével „Dobsinai Rézművek Részvénytársaság” Döbsina címre intézendők.
(B. 3747, 579/17)

TELEFON 8270

FARKAS ÉS TÁRSA
VASSZERKEZETI GYÁR
BUDAPEST, VI., LEHELUTCA 8.

A FARKAS-FÉLE TÖRV. VÉDETT HERKULES VÉDETT IDOM-
VASABLAK A KERESZTEZÉS NÉL. NINCS GYÖNGYVE MIÉRT IS A
LEGERŐSEBB

LEGSZEBB ÉS
LEGOLCSÓBB

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT

HERKULES TÖRV. VÉDETT

Üzemvezető kerestetik

magyar barnaszénbánya önálló vezetéséhez. Csak olyan jelentkezzék, aki a magyar és német nyelvet írásban és szóban tökéletesen bírja. Azonnal belépő előnyben részesül. Bizonyítvány-másolatokkal felszerelt kimerítő ajánlatok az eddigi alkalmazás és fizetési igény megjelölésével e jeligére intézendők:

„O 7794”

HAASENSTEIN & VÖGLER A. G. Wien I.

(H. 2762, 580/17)

TÖRLEY
TALISMAN - CASINO - RÉSERVÉ

B. 33. 419/19.

SZULTÁNFORRÁS

BŐR- ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.
KIVÁLÓ HÚGYHAJTÓ, HÚGSZAVOLDÓ
KUTKEZELŐSÉG: EPERJES.

Megrendelhető a „Magyar Ásványviz Forgalmi és Kivitel R. T.”-nél, Budapest. — Telefon 162-84.

Magyar királyi államvasut Üzletvezetéség Kolozsvárt.
12089/911. szám.

H i r d e t m é n y.

Balászfalva állomáson a vasuton érkező és nyílt rakodón tárolható tömegárúk késedelemes elszállítása folytán fennálló torlódás miatt: a vasuti üzletszabályzat 80. §. 8. bekezdése alapján és a kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur Önagyméltóságának 1910. évi június hó 22-én 41827/III-1910. szám alatt kelt magas rendeletével nyílt felhatalmazásból kifolyólag folyó évi április hó 20-tól kezdve visszavonásig mindazon teherárúkra, melyek általános érvényű díjszabási határozmányok szerint nyílt rakodóhelyen tárolandók, illetve melyek díjszabás I. rész B. szakasz A VI. fejezete szerint kocsikban szállíthatók — a vasuti árudíjszabás I. rész B. szakasz J. XI. fejezetében megállapított fekbérmentes időt annak felére szállítjuk le és az ezen árúkra megállapított díjszabásszerű fekbérmentes időt pedig annak kétszeresére emeljük fel.

Kolozsvár, 1911. április hó 13-án.

(B-63,570,17.)

Az üzletvezetéség.

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXVIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket teljességgel vizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. Az I. osztály huzása 1911. május hó 18. és 20-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.
Budapest, 1911. április 23-án.

(697/57 (17.sz.))

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Hazay.

KENŐANYAGOK, TISZTÍTÓANYAGOK, BŐR-BALATA-
TEVEZŐR-GEPSZIJAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEK BEN:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

Magyar királyi államvasutak. — Üzletvezetőség Kolozsvárott.

11269/911. szám.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a Braşó állomás és a zernesti elágazás között létesítendő II. vágány részére szükséges földmunkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az ajánlati minta és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége pályafentartási és építési osztályánál (Bocskai-tér 4. sz. II. emelet 52. ajtó), valamint Brassóban a brassói osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlattételhez szükséges nyomtatványok díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatot, valamint a hozzátartozó mellékleteket szabályszerű okmánybélyeggel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanu előttemzése mellett alá kell írni és az ajánlatot mellékleteivel, pecséttel ellátott vonallal kell összefűzni. A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt, sértetlen borítékban kell elhelyezni és legkésőbb 1911. évi május hó 9-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének titkárságánál közvetlenül vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlat borítékát következő felirással kell ellátni: *Ajánlat a 11269,911. sz. versenytárgyalási hirdetésben kiírt munkálatokra.*

Ajánlattevő köteles bánatpénz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5 százalékát készpénzben vagy biztosíték-képen értékpapirokban, hivatkozással a jelen hirdetés számára legkésőbb az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1911. évi május hó 8-án délután 1 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtő pénztárába (Bocskay-tér 4. sz. földszint) letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Az értékpapirokat a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett, de a névértéket meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk. Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni. Bánatpénz nélkül vagy elkésve benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előirt módon tesznek vagy amelyből valamely melléklet hiányzik, nem vesszünk figyelembe.

A beérkezett ajánlatokat 1911. évi május hó 9-én déli 12 órakor fogjuk felbontani, amikor az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek. Az ajánlatok felett 1911. évi május hó 31-éig történik döntés. Ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak. Olyan ajánlattevők, kik a szóban forgó ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily ipari képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevőnek vagy megbízottjának ipari képesítésére és a cég bejegyzésére vonatkozó adatok az ajánlatokban felemlítendőek és igazolandók. Az ajánlattevők, kik a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségével ez ideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismételten, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Alólirott üzletvezetőség fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1911. április hóban.

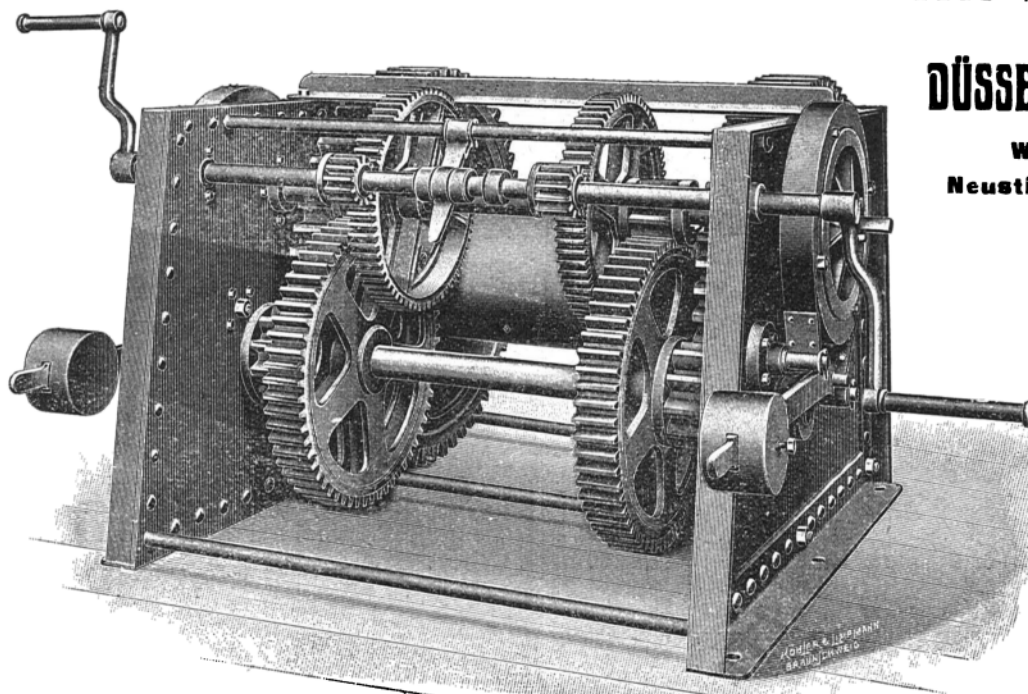
(B./843/542/17).

(Utánnomást nem díjazunk.)

Az üzletvezetőség.

„HADEF“-jelű RÉZI-EMELŐBAKOK HEINRICH de FRIES G. m. b. H.

SZERELÉSI CÉLOKRA BÁNYA-
HATÓSÁGI ELŐÍRÁS SZERINT

DÜSSELDORF 76/a.

WIEN, VII/3.

Neustiftgasse III/26.

Magyarországi
képviselő:

Vécsey Jenő

okl. gépészmérnök

Budapest, V.,

Lipót-körút 21/c.

Telefon 105-84

Kérje 76. számú
árjegyzékünket.

1861/1911 B.

Azonnal szállítható 600-tól 15,000 kilonr. hordképességig közvetlenül a doboz mérve.